

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35690
Nom	Literatura i cultura en llengua italiana 2
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	50 - Literatura y cultura en lengua B (OB italiana)	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
RODRIGUEZ GOMEZ, JUANA INES	160 - Filologia Francesa i Italiana

RESUM

La matèria "Literatura i cultura de llengua italiana", s'imparteix en els dos primers cursos i té per objectiu introduir els alumnes en la literatura italiana per a la comprensió i assimilació de les obres, autors i moviments estètic-literaris, així com en el seu context historicocultural. En concret, en aquesta assignatura, s'estudien tres segles de literatura italiana, que van ser segles fonamentals per a la concepció i la cultura contemporània, ja que en aquests segles es desenvolupa una mentalitat i una estètica que influeixen notablement en la nostra cultura. Es pretén dotar els alumnes de coneixements i competències en la matèria i transversals, apropar els estudiants als autors, obres i gust estètic de cada un dels segles estudiats i dotar-los d'un coneixement adequat sobre la literatura italiana dels segles XVII, XVIII i XIX. El nivell de llengua italiana en el qual s'impartiran les classes es correspon a un A2 +

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Tenir els coneixements de llengua italiana que han hagut de aconseguir fins al moment, ja que es necessita un nivell acceptable en capacitat de comprensió lectora, fonamental per a la lectura dels textos, i comprensió oral, indispensable per seguir les classes sense esforç. A classe es treballaran l'expressió oral i l'expressió lectora.

COMPETÈNCIES

1008 - G.Llengües Modernes i les seus Literatures

- Posseir i comprendre els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Capacitat de treball en equip i habilitats en les relacions interpersonals.
- Conèixer tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa, i s a b e r - l e s a p l i c a r .
- Capacitat per al treball individual, l'aprenentatge autònom i la planificació i gestió del temps.
- Produir i comprendre en llengua estrangera textos orals i escrits.
- Conèixer la literatura o literatures en una llengua estrangera i comprendre'n els textos.
- Conèixer la història i la cultura dels països de la llengua i la literatura estudiades i aplicar aquests coneixements als estudis de la llengua i la literatura corresponents.
- Conèixer i aplicar tècniques i mètodes d'anàlisi de textos literaris en llengua estrangera.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Coneixement dels moviments, obres i autors de la literatura italiana.

Increment de la capacitat per llegir, interpretar i analitzar obres de la literatura italiana en la seva llengua original.

Capacitat per comentar un text literari en llengua italiana aplicant mètodes d'anàlisi i conceptes operatius de la crítica literària.

Capacitat de desenvolupar per escrit, en llengua italiana, una reflexió crítica i sintètica sobre aspectes de la literatura italiana estudiada.

Reforç de les competències comunicatives en llengua italiana.

Capacitat per situar un text literari en el període adequat de la història literària italiana.

Capacitat per exercir un treball col·laboratiu i cooperatiu.

Responsabilitat a l'hora de lliurar treballs: puntualitat, lavabo, presentació, exposició.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Tema 1. Il Barocco.

- 1.1. Contesto storico e culturale. Caratteristiche del Barocco. I generi letterari del Barocco.
- 1.2. La poesia.
  - 1.2.1. Giambattista Marino.
  - 1.2.2. Il marinismo e l'antimarinismo.
  - 1.2.3. Altri generi poetici del barocco.
- 1.3. La nascita di due generi teatrali:
  - 1.3.1. Commedia dell'arte.
  - 1.3.2. Melodramma.
- 1.4. Prosa barocca:
  - 1.4.1. Il romanzo.
  - 1.4.2. La novella.
  - 1.4.3. La prosa morale, scientifica e religiosa.
  - 1.4.4. La letteratura dialettale

2. Tema 2. Il primo Settecento: l'Arcadia

- 2.1. L'accademia dell'Arcadia.
- 2.2. Generi letterari dell'Arcadia.
  - 2.2.1. Poesia.
  - 2.2.2. Teatro.
    - 2.2.2.1. Il Melodramma. Gli autori di melodrammi. Pietro Metastasio.
    - 2.2.2.2. Tragedia.
    - 2.2.2.3. Commedia.
  - 2.2.3. Romanzo.
  - 2.2.4. Storiografia

3. Tema 3. Il secondo Settecento: l'Illuminismo.

- 3.1. L'Illuminismo. Caratteristiche. Generi dell'Illuminismo. Gli Illuministi italiani.
- 3.2. Il giornalismo come diffusore della cultura illuminista
- 3.2. La commedia e Carlo Goldoni.
  - 3.2.1. Riforma del teatro comico.
  - 3.2.2. Rivali del Goldoni: Pietro Chiari e Carlo Gozzi.
  - 3.2.3. Epigoni di Carlo Goldoni
- 3.3. Giuseppe Parini e le odi sociali. Ideologia di G. Parini in Il Giorno e Il dialogo sopra la nobiltà.
- 3.4. La tragedia e Vittorio Alfieri.

4. Tema 4. L'Ottocento.

4.1. Il Neoclassicismo. Caratteristiche. Storiografia. Vincenzo Monti.

4.1.1. Ugo Foscolo.

4.2. Il Romanticismo. Caratteristiche e tipologie.

4.2.1. Alessandro Manzoni.

4.2.2. Giacomo Leopardi.

4.3. Il Positivismo e la crisi del Romanticismo. La Scapigliatura.

4.4. Il Verismo. Caratteristiche.

4.4.1. Giovanni Verga.

4.4.2. Altri veristi.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	7,00	0
Elaboració de treballs en grup	11,00	0
Elaboració de treballs individuals	12,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Lectures de material complementari	25,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	5,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

En la metodologia docent es busca, sobretot, l'autonomia de l'alumne i la seva participació activa en les classes i en l'aprenentatge, motiu pel qual es potencien les tècniques i els recursos orientats a la pràctica, la indagació i la investigació, així com a estimular la motivació i l'interès de l'alumne per la Literatura italiana i el seu context. La metodologia, per tant, es basa en l'enfocament constructivista de l'aprenentatge, és a dir, en la construcció de nous coneixements a través de la reelaboració i modificació dels coneixements previs de l'alumne. D'aquesta manera, es potencia un aprenentatge significatiu que afavoreix la reflexió crítica a nivell individual, però també a nivell col·lectiu a través del comentari crític de les obres i de la posada en comú dels elements d'aprenentatge.

S'utilitzaran diferents metodologies orientades a organitzar el coneixement i el treball tant de la professora com dels alumnes: lliçó magistral, comentari de les obres per part dels alumnes, exposicions a l'aula, utilització d'aula virtual com a repositori de material utilitzat per a les classes, i com a vehicle de comunicació entre els alumnes i entre la professora i els alumnes, així com també diferents recursos tecnològics adequats en cada cas i amb finalitat específica. Serà fonamental, així mateix, la conversa organitzada sobre un tema, un autor o un text literari constitueix una tècnica oral en la qual pot participar el grup a través de la posada en comú de les aportacions individuals de cada alumne. Part bàsica i

imprescindible serà la lectura de textos obligatoris i d'alguns textos complementaris, de manera que els alumnes s'apropin al fet literari i, en concret, a la literatura italiana dels segles estudiats. Les classes teòriques i les classes pràctiques es complementaran i a partir dels dos tipus d'ensenyament l'alumne ha d'adquirir els coneixements obligatoris establerts en el temari. Serà fonamental el treball en Aula Virtual per complementar i aprofundir l'aprenentatge. També es recorrerà a activitats culturals complementàries que puguin sorgir al llarg del curs. A més, es potenciarà l'aprenentatge per realitzar treballs de qualitat científica i acadèmica i es penalitzarà el plagiat que queda totalment prohibit i penalitzat en tots els treballs del tipus que siguin i la nota, en cas de verificar-se el plagiat, serà igual a 0.

Els alumnes han de tenir molt clar que, en aquesta assignatura, no poden limitar-se a prendre apunts a classe i mantenir una aptitud passiva, únicament receptiva. Aquest no és l'objectiu perseguit, ni va d'acord amb el que s'exposa més amunt en la metodologia docent. Els alumnes han de participar del seu aprenentatge de manera activa, participativa i entusiasta. S'han de realitzar totes les activitats de què consta l'assignatura per obtenir un bon resultat, però és indispensable que els alumnes treballin amb maduresa i responsabilitat. A classe s'espera d'ells que siguin participatius, que exposin els seus dubtes i els seus avenços, que expressin amb llibertat les seves opinions, però sempre amb criteri i punt de vista crític. S'espera també que els estudiants compleixin amb les seves obligacions: les lectures, les activitats, els comentaris, etc. Tot això donarà com a resultat l'adquisició i comprensió dels continguts de la matèria perquè es puguin complir els objectius proposats.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de quatre apartats que hauran de superar amb una nota mitjana del 50% perquè es pugui fer la nota mitjana del total de l'assignatura.

Tipus d'avaluació	% sobre final
a) Examen escrit individual	50%
b) Avaluació contínua del treball realitzat durant el curs: activitats, assistència, participació activa a classe i en AV, assistència a activitats culturals formatives.	20%
c) Control de les lectures obligatòries	15%
d) Treball escrit i presentació multimèdia	15%

Cadascun dels apartats descrits és de realització obligatòria per part de tots els alumnes inscrits al curs. En el cas que algun estudiant no presenti algun d'aquests apartats l'alumne o alumna tindrà la nota final de No Presentat perquè no es podrà trobar la nota mitjana. En qualsevol cas, totes aquelles activitats obligatòries realitzades i superades mantindran la nota per a la segona convocatòria a falta de completar-les. Per aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari tenir superades totes i cadascuna de les parts indicades dalt amb un mínim del 50% en cadascuna d'elles, a més, és molt important l'assistència a les classes per estar al tant dels continguts impartits i de totes les novetats que es comentin, així com dels grups que es repartiran per als seminaris de lectura.

Els alumnes han de tenir molt clar que no poden limitar-se a prendre apunts a classe i tenir una actitud passiva. Aquest no és l'objectiu de l'assignatura i, per això, es tindrà en compte l'actitud participativa dels alumnes, la realització de les tasques imposades, la lectura de totes les obres obligatòries i també de les recomanades, etc.

L'assistència a classe és necessària i obligatòria. En cas de no poder assistir a les classes es justificarà adequadament i de manera obligatòria cada absència. Aquells alumnes que per motius molt justificats no puguin assistir a les classes estan obligats a comunicar aquest fet a la professora al començament del curs o quan es produeixi la situació que impedeixi la seva presència a l'aula. La professora d'acord amb l'alumne o alumna un pla de treball i de seguiment perquè pugui continuar amb l'assignatura tenint la seguretat que es realitzen tots les activitats i exercicis obligatoris de l'assignatura i que el seu aprenentatge es produeix amb èxit. Cal, per tant, mantenir un contacte continu amb la professora. La no assistència a les classes, fins i tot degudament justificades, no eximeix de l'elaboració de tots i cadascun dels treballs i activitats realitzades en les classes, ja que sense el seu compliment no es pot obtenir la nota final. Per això, tots aquells alumnes que no puguin assistir a classe, havent degudament justificat i comunicat a la docent, realitzaran de tota manera les mateixes activitats i treballs descrits en l'avaluació per a l'obtenció de la nota final. Aquestes activitats es mantenen de la mateixa manera per a la segona convocatòria.

Aquells alumnes que no es posin en contacte amb la professora, no responguin als missatges i no participin de cap manera en les activitats obligatòries de l'avaluació contínua i de la resta d'activitats obligatòries, en tot cas, realitzar les mateixes activitats i treballs que la resta dels seus companys i lliurar-los per a la seva avaluació en les mateixes dates programades, que seran degudament informades per mitjans digitals i correu electrònic perquè tots els estudiants estiguin assabentats per igual. En no assistir a les classes no podran formar part de cap grup per al treball col·lectiu, en aquest cas el treball hauran de realitzar-igualment encara que de manera individual. Els treballs que consisteixin en redaccions o treballs escrits es presentaran de manera obligatòria a través de l'apartat de Tasques de l'Aula Virtual, en espais que s'aniran habilitant per a tal efecte. No s'admetrà cap altre tipus de lliurament, excepte en paper si així ho comunica la professora. Mai es realitzaran lliuraments de treball per correu electrònic, deixant aquest últim únicament per a consultes.

El plagi no està permès de cap manera. Es farà un seguiment especial de detecció de plagi i cada treball en el qual es trobi més d'un 20% serà nul i portarà al suspens a l'alumne o alumna, sense possibilitat de repetir el treball en la mateixa convocatòria. El plagi en les tasques de l'avaluació contínua suposa un 0 en cada exercici en el qual es constati que s'ha produït. En el Reglament d'Avaluació i qualificació de la Universitat de València, en l'article 15.2, s'afirma: "En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació d'un estudiant, aquest es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero, amb independència del procediment disciplinari que es pugui incoar i, si escau, de la sanció que sigui procedent d'acord amb la legislació vigent. "

Tots els alumnes hauran de llegir totes les lectures obligatòries proposades, sense excepció

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Giulio Ferroni, Storia della letteratura italiana, vol. II: Dal Cinquecento al Settecento; vol. III: Dall'Ottocento al Novecento. Milano, Einaudi, 1991.
- Emilio Cecchi-Natalino Sapegno (eds.), Storia della letteratura italiana, Milano, Garzanti, 1992.
- Enrico Malato, Storia della letteratura italiana, vols. VI-VIII, Roma, Salerno, 1998-1999.

Lecturas obligatorias:

- Apostolo Zeno, Griselda
- Pietro Metastasio, La clemenza di Tito
- Carlo Goldoni, La locandiera
- Giuseppe Parini, Dialogo sopra la nobiltà
- Vittorio Alfieri, Oreste
- Ugo Foscolo, Le ultime lettere di Iacopo Ortis
- Giovanni Verga, I Malavoglia

Además de estos títulos, los alumnos deberán leer de manera obligatoria todos aquellos textos que la profesora indique en clase y algunos de las lecturas complementarias.

Complementàries

-
-
- GETTO, Giovanni; Il Barocco letterario in Italia. Milano. Bruno Mondadori, 2000.
- TURCHI, Roberta, La commedia del Settecento, Torino, Einaudi, 1988.
- BARATTO, Mario, La letteratura teatrale nel Settecento. Vinceza, Neri Pozza, 1985.
- BOLZONI, Lina Bolzoni-TEDESCHIMarcella Tedeschi, Dalla scapigliatura al verismo. Roma, Laterza, 1975.
- SEGRE, Cesare, Avviamento all'analisi letterario, Torino, Einaudi, 1999.
- Lecturas recomendadas:
  - Ippolito Nievo, Confessioni di un italiano
- Lecturas complementarias
  - Iginio Ugo Tarchetti, La lettera U /Arrigo Boito, Un corpo / Carlo Dossi, La maestrina d'inglese
  - Giuseppe Parini, «Il Mattino», 1ª parte di "Il Giorno",
  - Ugo Foscolo, I sepolcri, Sonetti
  - Alessandro Manzoni, Carme "In morte di Carlo Imbonati", "Marzo 1821", "Il Cinque Maggio", Lettera al marchese Cesare D'Azeglio
  - Giacomo Leopardi, canzoni "All'Italia", "Ad Angelo Mai", "Ultimo canto di Saffo", "La sera del dí di festa", "L'infinito", "A Silvia"

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern